

LISÄSELVITYSKYSYMYKSET

12.2.2008, Valmistelutyöryhmä

Huom! Kuntaa pyydetään vastaamaan ainoastaan niihin kysymyksiin, jotka olivat kunnalle 21.12.2007 lähetetyn palautteen liitteenä.

Uudistuksen toteuttaminen

KUNTA

Puitelain 10 §:n mukaan kuntien oli viimeistään 31.8.2007 annettava valtioneuvostolle *selvitys kunnassa lain 5 ja 6 §:n nojalla toteutettavista toimenpiteistä sekä suunnitelma uudistuksen toimeenpanosta.*

Alastaro, Loimaa, Mellilä, Oripää

2) 31.8.2007 yhteistoiminta-alue oli suunnitteluvaiheessa. Ovatko päätökset yhteistoiminta-alueen muodostamisesta toteutuneet kunnissa suunnitelmien mukaisesti?

2) PARAS-hankkeen valmistelun yhteydessä laadittiin suunnitelma sosiaali- ja terveystalvelujen järjestämisestä vastuukuntamallilla Alastaron, Loimaan, Mellilän ja Oripään kuntien alueella. Alastaro, Loimaa ja Mellilä ovat 17.12.2007 päättäneet kuntaliitoksesta. Alastaron kohdalla päätöksestä on valitettu hallinto-oikeuteen. Kuntaliitoksen toteutuessa tarjotaan sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja Oripäälle isäntäkuntamallilla.

3) Ovatko kunnan suunnitelmat muuttuneet 31.8.2007 annetun selvityksen jälkeen? Miten?

3) Alastaro, Loimaa ja Mellilä ovat 17.12.2007 päättäneet kuntaliitoksesta. Alastaron kohdalla päätöksestä on valitettu hallinto-oikeuteen. Kuntaliitoksen toteutuessa tarjotaan sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja Oripäälle isäntäkuntamallilla.

Puitelain 5 §:n mukaan *kunnassa tai yhteistoiminta-alueella, joka huolehtii perusterveydenhuollosta ja siihen kiinteästi liittyvistä sosiaalitoimen tehtävistä, on oltava vähintään noin 20 000 asukasta.*

Perusterveydenhuollosta ja siihen kiinteästi liittyvistä sosiaalitoimen tehtävistä *huolehtiminen* tarkoittaa näiden palvelujen järjestämismääräyksen siirtymistä vähintään noin 20 000 asukkaan kunnalle tai yhteistoiminta-alueelle. Kun järjestämismääräys siirtyy yhteistoiminta-alueelle tarkoittaa se sitä, että yhteistoiminta-alue päättää palveluiden määrän, laadusta ja tuotantotavasta. Tilaaja-tuottaja -malleissa yhteistoiminta-alue on tilaajana. Tällä varmistetaan, että vastuu palvelukokonaisuuksista muodostuu yhdellä toimielimellä tai oikeushenkilöllä. Palvelut tulee järjestää kaikkien yhteistoiminta-alueen kuntien asukkaille yhdenmukaisin perustein niissä palveluissa, jotka on siirretty yhteistoiminta-alueen vastuulle. Yhteistoiminta-alue voidaan muodostaa joko kuntayhtymänä tai isäntäkuntamallilla.

Väestöpohjavelvoite 20 000 asukasta

4) Mitkä ovat olleet ne konkreettiset esteet, joiden vuoksi kunta ei ole tähän mennessä kyennyt muodostamaan vähintään noin 20 000 asukkaan kuntaa tai yhteistoiminta-aluetta?

4) Alastaro, Loimaa, Mellilä ja Oripää katsovat, että niiden väestöpohja (18 625) täyttää puitelain velvoitteen vähintään noin 20 000 asukkaan vaatimuksesta. Mahdollisuudesta yhteistoiminta-alueen laajentamiseen on kuitenkin myös neuvoteltu naapurikuntien kanssa. Kunnilla on paljon toiminnallista yhteistyötä samaan sairaanhoitopiiriin osavastuualueeseen kuuluvien Pöytyän ja Härkätien kansanterveystyön kuntayhtymien jäsenkuntien kanssa. Loimaan kaupunginhallitus (5.2.2007) kuntien yhteisen valmistelutyöryhmän valtuuttamana ja kuntien yhteinen valmistelutyöryhmä (14.1.2008) ovat tiedustelleet Pöytyän kansanterveystyön ja Härkätien kuntayhtymän jäsenkunnille suunnatuilla kyselyillä mahdollisuutta laajennettavan yhteistoiminta-alueen muodostamiseen yhteistyössä niiden kanssa.

Härkätien ja Pöytyän kuntayhtymien jäsenkunnat ovat kuitenkin katsoleet, että ne muodostavat yhteistoiminta-alueen vain Pöytyän ja Härkätien alueen jäsenkuntien kesken. Neuvotteluja mahdollisuudesta rakentaa yhteistoiminta-alue Forssan seudun terveydenhuollon ky:n tai Huittisten seudun terveydenhuollon ky:n jäsenkuntien kanssa on myös käyty. Näissä suunnissa esteenä on kuitenkin se, että kunnat eivät kuulu samaan puitelain 6§:n mukaiseen laajan väestöpohjan kuntayhtymään. Näiden kuntayhtymien kanssa ei myöskään ole tällä hetkellä perusterveydenhuoltoon ja/tai sosiaalitoimeen liittyvää toiminnallista yhteistyötä.

5) Mitkä vaihtoehdot väestöpohjavelvoitteen täyttämiseksi tai väestöpohjan vahvistamiseksi kunta on selvittänyt?

5) Loimaan kaupunginhallitus kysyi 5.2.2007 kuntien yhteisen valmistelutyöryhmän valtuuttamana Pöytyän kansanterveystyön ja Härkätien kuntayhtymän jäsenkunnilta katsovatko ne, että yhteistoiminta-alue voitaisiin muodostaa kolmen kansanterveystyön kuntayhtymän (Loimaan seudun, Pöytyän, Härkätien) alueesta tai olisiko kunta muuten halukas osallistumaan yhteistoiminta-alueen muodostamiseen Alastaron, Loimaan, Mellilän ja Oripään kuntien kanssa. Kuntien yhteinen valmistelutyöryhmä toisti kyselyn mahdollisuudesta yhteistoiminta-alueen muodostamiseen 14.1.2008. Saatujen vastausten perusteella on todettu, että valmiutta lähteä laajemman yhteistoiminta-alueen yhteiseen valmisteluun tällä pohjalla ei tällä hetkellä ole. Forssan seudun terveydenhuollon kuntayhtymän kanssa on käyty epävirallisia neuvotteluja, mutta ne ovat jääneet tuloksettomiksi.

Huittisten seudun terveydenhuollon kuntayhtymän ja Loimaan seudun kansanterveystyön kuntayhtymän toimialueilla on käynnistetty selvitys mahdollisuudesta muodostaa puitelain 5§:n mukainen perusterveydenhuollon ja siihen kiinteästi liittyvien sosiaalitoimen tehtävien yhteistoiminta-alue. Työn yhteydessä selvitetään toimintojen käytännön yhdistämisedellytysten lisäksi myös ongelma, joka aiheutuu siitä, että Huittinen tällä hetkellä kuuluu Satakunnan sairaanhoitopiiriin ja muut kunnat Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriin. Selvitystyö tehdään vuoden 2008 aikana.

6) Miten kunta aikoo menetellä, jotta puitelain väestöpohjavaatimus, vähintään noin 20 000 asukasta täyttyy?

6) Alastaro, Loimaa, Mellilä ja Oripää katsovat, että niiden väestöpohja (18 625) täyttää puitelain veloitteen vähintään noin 20 000 asukkaan vaatimuksesta. Mikäli yhteistoiminta-alueen väestöpohjaa laajennetaan, olisi ensisijainen yhteistyösuunta Pöytyän ja Härkätien kuntayhtymien toiminta-alue. Alue kuuluu samaan sairaanhoitopiiriin osavastuualueeseen Alastaron, Loimaan, Mellilän ja Oripään kuntien kanssa ja toiminnallista yhteistyötä on paljon jo nyt (yhteinen työterveyshuollon yksikkö, kuuluminen samaan ympäristöterveydenhuollon yksikköön jatkossa, yhteinen sosiaalipäivystys ja mittava määrä yhteisiä kehittämishankkeita). Härkätien ja Pöytyän kuntayhtymien jäsenkunnat ovat kuitenkin katsoneet, että ne muodostavat yhteistoiminta-alueen vain Pöytyän ja Härkätien alueen jäsenkuntien kesken. Huittisten seudun terveydenhuollon kuntayhtymän ja Loimaan seudun kansanterveystyön kuntayhtymän toimialueilla on käynnistetty selvitys mahdollisuudesta muodostaa puitelain 5§:n mukainen perusterveydenhuollon ja siihen kiinteästi liittyvien sosiaalitoimen tehtävien yhteistoiminta-alue. Selvitystyö tehdään vuoden 2008 aikana.

Järjestämisvastuu

7) Miten kunta aikoo menetellä, jotta yhteistoiminta-alueella on lain edellyttämä järjestämisvastuu yhteistoiminta-alueelle siirretyissä tehtävissä?

Palveluiden järjestämisen taloudellinen perusta

Puitelain 1 §:n mukaan uudistuksen tarkoituksena on vahvistaa kunta- ja palvelurakennetta ja kehittää palveluiden tuotantotapoja ja organisointia siten, että kuntien vastuulla olevien palveluiden järjestämiseen ja tuottamiseen sekä kuntien kehittämiseen on vahva rakenteellinen ja taloudellinen perusta.

Palvelurakenteen on oltava kattava ja taloudellinen ja sen on mahdollistettava voimavarojen tehokas käyttö. Uudistuksen tarkoituksena siten vahvistaa palveluiden rahoituspohjaa ja tehostaa voimavarojen käyttöä.

11) Miten yhteistoiminta-alueen kuntien osuus alueen järjestämien palveluiden rahoituksesta määräytyy?

7) Loimaan seudun kansanterveystyön kuntayhtymä puretaan. Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut alueelle tuotetaan isäntäkuntamallilla. Isäntäkuntana toimii Loimaan kaupunki.

11) Palvelut tuotteistetaan ja niiden rahoituksessa käytetään Loimaan seudun kansanterveystyön kuntayhtymän nykyisin käyttämää, aiheuttajaperiaatteeseen pohjautuvaa, terveysasemakohtaista hinnoittelua.

Sosiaali- ja terveydenhuollon integraatio

Puitelain 1 §:n 2 momentin mukaan lain tavoitteena on varmistaa koko maassa laadukkaat ja asukkaiden saatavilla olevat palvelut. Palvelurakenteen on oltava kattava ja taloudellinen ja sen on mahdollistettava voimavarojen tehokas käyttö. Puitelain 5 §:n 2 momentin mukaan kuntien yhteistoiminnan vahvistamiseksi kunnat voivat perustaa toiminnallisesta kokonaisuudesta muodostuvan 3 ja 4 momentissa tarkoitetun yhteistoiminta-alueen. Puitelain 5 §:n 3 momentin mukaan kunnassa tai yhteistoiminta-alueella, joka huolehtii perusterveydenhuollosta ja siihen kiinteästi liittyvistä sosiaalitoimen tehtävistä, on oltava vähintään noin 20 000 asukasta.

Yhteistoiminta-alueelle tulee muodostua sellainen kaikille kunnille yhteinen palvelukokonaisuus, joka integroi perusterveydenhuollon ja sosiaalihuollon palveluita. Ratkaisut, joissa jokin kunta ei siirtäisi yhteistoiminta-alueelle lainkaan sosiaalitoimen tehtäviä tai joissa yhteistoiminta-alueella ei olisi mitään koko alueelle yhteisiä sosiaalitoimen tehtäviä, ovat puitelain 5 §:n vastaisia.

Lain tavoitteiden toteuttamisessa on merkittävää myös se, kuinka laajasti sosiaalihuollon tehtäviä siirretään yhteistoiminta-alueelle, ovatko sosiaalihuolto ja perusterveydenhuolto uudistuksessa tasavertaisina tehtäväalueina ja pidetäänkö palvelukokonaisuudet eheinä.

Puitelain tarkoittama sosiaali- ja terveydenhuollon integraatio vaarantuisi tilanteissa, joissa kunnat suunnittelevat siirtävänsä yhteistoiminta-alueille toisistaan suuresti poikkeavia sosiaalihuollon tehtäväkokonaisuuksia.

Palvelukokonaisuuksien eheys edellyttää, että yhteistoiminta-alueen kunnat kuuluvat samaan puitelain 6 §:n mukaiseen laajan väestöpohjan kuntayhtymään.

Yhteistoiminta-alueen pitää olla myös maantieteellisesti eheä kokonaisuus.

12) Miten kunta aikoo toteuttaa sosiaalihuollon ja perusterveydenhuollon toiminnallisen kokonaisuuden siten, että varmistetaan palveluiden saatavuus ja sujuvuus asukkaiden kannalta?

12) Yhteistoiminta-alueen järjestämisvastuulle siirretään perusterveydenhuolto kokonaisuudessaan sekä sosiaalitoimi päivähoitoa lukuunottamatta.

Aikataulu

14) Mistä ajankohdasta alkaen puitelain velvoitteet toteutuvat kunnassa / yhteistoiminta-alueella?

14) Järjestämisvastuu perusterveydenhuollosta sekä sosiaalitoimesta päivähoitoa lukuunottamatta siirtyy yhteistoiminta-alueen hoidettavaksi 1.1.2009 alkaen.